

KVALITETSDEKLARATION

Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2022

Ämnesområde

Arbetsmarknad

Statistikområde

Funktionsnedsättning

Produktkod

AM0503

Referenstid

2022

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	7
2.2.3 Mätning	8
2.2.4 Bortfall	9
2.2.5 Bearbetning	10
2.2.6 Modellantaganden	10
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	11
3 Aktualitet och punktlighet	11
3.1 Framställningstid	11
3.2 Frekvens	11
3.3 Punktlighet	11
4 Tillgänglighet och tydlighet	11
4.1 Tillgång till statistiken	11
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	11
4.3 Presentation	11
4.4 Dokumentation	11
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	11
5.1 Jämförbarhet över tid	11
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	13
5.3 Sam användbarhet i övrigt	13
5.4 Numerisk överensstämmelse	13
Allmänna uppgifter	13
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	13
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	13
C Bevarande och gallring	14
D Uppgiftsskyldighet	14
E EU-reglering och internationell rapportering	14
F Historik	14
G Kontaktuppgifter	14

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

SCB har i [2022 års regleringsbrev](#) fått i uppdrag att ta fram och publicera könsuppdelad statistik om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Uppdraget ska redovisas senast den 28 april 2023.

Syftet med statistiken är att ge en aktuell bild av situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning mellan 16 och 64 år i Sverige. Statistiken används bland annat till jämförelser mellan grupper och jämförelser över tid och utgör ett viktigt underlag för att följa upp Sveriges funktionshinderspolitiska mål på arbetsmarknaden.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Användarna behöver statistik som ger en aktuell bild av situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning i Sverige, skillnader mellan olika grupper och utvecklingen över tid. Statistiken används bland annat av Arbetsmarknadsdepartementet, Socialdepartementet, Arbetsförmedlingen, Diskrimineringsombudsmannen och Myndigheten för delaktighet. Den utgör underlag för planering och utvärdering av offentlig verksamhet, samhällsdebatt och forskning.

Informationsbehovet omfattar bland annat viktiga nyckeltal som sysselsättning, arbetslöshet, etc. för personer med funktionsnedsättning och undergrupper samt statistik inom två roterande fördjupningsområden som ingår i undersökningen vartannat år, frågor om diskriminering respektive stöd och anpassning i arbetslivet. 2022 års fördjupning består av frågor som gäller upplevelser av diskriminering i arbetslivet.

De ovan nämnda aktörerna ingår i användargruppen som har tagit ställning till förändringarna av undersökningens upplägg och innehåll som gjordes inför genomförandet av 2022 års undersökning. Även redovisningsgrupperna i rapporten är avstämde med användargruppen.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheter som skattas i undersökningen är andel personer med funktionsnedsättning, med och utan nedsatt arbetsförmåga, och olika variabler som mäter deras situation på arbetsmarknaden. Det kan till exempel handla om sysselsättningsgraden bland personer med funktionsnedsättning i befolkningen mellan 16 och 64 år eller om andelen personer med funktionsnedsättning som arbetar heltid.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen för undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning är personer i Sverige mellan 16 och 64 år.

Motsvarande målpopulation utgörs av personer i dessa åldrar som är folkbokförda i Sverige enligt Registret över totalbefolkningen (RTB) och är boende i privata hushåll.¹

Målpopulationen täcker inte helt och hållet in intressepopulationen. Personer som tillfälligt bor och arbetar i Sverige samt asylsökande och papperslösa utgör exempel på grupper som ingår i intressepopulationen men inte i målpopulationen, eftersom de inte är folkbokförda. Detsamma gäller personer som inte bor i privata hushåll, men på så kallade institutionsboenden, såsom gruppboenden för funktionsnedsatta, fängelser och hem för sluten ungdomsvård i stället.

Såväl observationsobjekten som målobjekten är individer.

1.2.2 Variabler

De huvudsakliga målvariablerna är:

- Funktionsnedsättning: Personer som uppger att de har en fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning
- Nedsatt arbetsförmåga: Personer som bedömer att deras funktionsnedsättning medför en delvis eller mycket nedsatt arbetsförmåga
- Utsatthet för diskriminering i arbetslivet:
 - o Diskriminering vid tillsättning av jobb: Personer som upplevt att de på grund av sin funktionsnedsättning inte fått ett jobb som de hade tillräckliga meriter för
 - o Förbigången vid avancemang: Personer som upplevt att de på grund av sin funktionsnedsättning blivit förbigångna när de sökt en högre tjänst
 - o Uppsagd eller avskedad: Personer som upplevt att de på grund av sin funktionsnedsättning blivit uppsagda eller avskedade
- Mobbning eller trakasserier: Personer som upplevt att chefer eller arbetskamrater mobbat, kränkt eller trakasserat dem på grund av sin funktionsnedsättning

Målvariablerna överensstämmer väl med intressevariablerna.

Statistikanvändarna och SCB är överens om att variablerna om diskriminering respektive stöd och anpassning i arbetslivet alternerar varje år och att varje fördjupningsområde endast mäts vartannat år. Utöver det har statistikens användare inte uttryckt intresse för andra variabler. Observationsvariablerna utgörs av svaren på intervjufrågorna i frågeformuläret och överensstämmer med målvariablerna.

Utöver variablerna från undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning hämtas även vissa arbetsmarknadsvariabler från Arbetskraftsundersökningarna (AKU) som:

- Arbetskraftsstatus
- Sysselsatta/arbetslösa

¹ Undersökningens målpopulation inkluderar enbart personer boende i privata hushåll för att den bygger på AKU:s målpopulation som från och med EU:s nya ramlags införande 2021 (förordning 2019/1700) endast omfattar boende i privata hushåll.

- Anställda/företagare
- Fast/tidsbegränsat anställda
- Heltids-/deltidsarbete
- Sektor (enligt ÄGAR 2000)
- Yrke (enligt SSK12).

För definitioner och en mer övergripande beskrivning av AKU:s målvariabler, se [SCBDOK Arbetskraftsundersökningarna \(AKU\) 2022](#).

Bakgrundsvariabler utgörs främst av demografiska variabler som kön, ålder, utbildningsnivå och födelseland. Uppgifter om utbildningsnivå hämtas från Registret över befolkningens utbildning (UREG) och övriga uppgifter hämtas från Registret över totalbefolkningen (RTB).

Mer detaljerade information om alla slutgiltiga observationsvariabler och deras värdemängder finns på metadata.scb.se, under *Arbetsmarknad funktionsnedsättning> Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning*.

1.2.3 Statistiska mått

I första hand används de statistiska måtten andelar (i procent) och antal personer med en viss egenskap. Dessutom beräknas statistikens osäkerhet med hjälp av standardavvikelser.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Redovisningsgrupper avseende funktionsnedsättning:

- Personer med funktionsnedsättning och övriga befolkningen
- Personer med funktionsnedsättning med och utan, delvis eller mycket, nedsatt arbetsförmåga
- Totala befolkningen

Redovisningsgrupper avseende arbetsmarknad:

- I arbetskraften / ej i arbetskraften
- Sysselsatta / arbetslösa
- Anställda / företagare
- Fast / tidsbegränsat anställda
- Heltid-/deltidsarbete
- Sektor
- Yrke

Redovisningsgrupper avseende sociodemografisk bakgrund:

- Kön
- Ålder
- Utbildningsnivå
- Födelseland

1.2.5 Referenstider

Statistikens referensår är 2022 och referenstiden för alla frågor i undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning är den aktuella situationen vid intervju- eller svarstillfället under perioden januari till och med december 2022.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Liksom i stort sett all statistik är även undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning behäftad med osäkerhet. I avsnitt 2.2 *Osäkerhetskällor* görs en genomgång av felkällor och deras konsekvenser. De fel som har störst betydelse är urvalsfel (beror på att ett specifikt urval undersökts), bortfallsfel (beror på att svar helt eller delvis saknas för vissa undersökta personer) samt mätfel (beror främst på att frågor och/eller svar missförstås).

Vid bedömning av hur olika fel påverkar statistiken från en undersökning skiljer man på slumpmässiga fel och systematiska fel som påverkar resultaten i en viss riktning. De slumpmässiga felen som beror på urvalsosäkerhet, dvs. den osäkerhet som kommer av att bara undersöka ett urval av målpopulationen, är beräkningsbar och uttrycks för undersökningen i form av osäkerhetstal.

Det är inte möjligt att på ett tillfredsställande sätt skatta det totala felets storlek. I anslutning till punktskattningarna redovisas dock osäkerhetstal, ett halvt 95-procentigt konfidensintervall, som är ett mått på urvalsfelet (se avsnitt 2.2.1 *Urval*).

Det är betydligt svårare att ange ett mått för den otillförlitlighet som beror på eventuella systematiska fel (skevhet). I skattningsförfarandet används en modellassisterad estimator av typen GREG (General Regression-estimator) där hjälpinformation i form av registervariabler används. Detta för att reducera systematiska fel som har uppkommit på grund av bortfall.

2.2 Osäkerhetskällor

De osäkerhetskällor som har störst betydelse för undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning är urval (beror på att ett specifikt urval undersökts), bortfall (beror på att svar helt eller delvis saknas för vissa personer i urvalet) samt mätning (beror främst på att frågor eller svar missförstås).

2.2.1 Urval

Urvalet till undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning betraktas som ett tvåfas-urval där den första fasen är AKU-intervjun och andra fasen är besvarandet av frågan om funktionsnedsättning.

Urvalet i AKU omfattar varje månad cirka 17 000 individer boende i privata hushåll som fyllt 15 år men ännu ej 90 och som är folkbokförda i Sverige. Mer specifikt består urvalet av två separata urval, ett avseende åldersgruppen 15–74 år och ett avseende åldersgruppen 75–89 år. Det är det förstnämnda urvalet som ligger till grund för undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning, men begränsat till åldrarna 16–64.

Vid urvalsdragningen till AKU indelas urvalsramen RTB i strata efter län och juridiskt kön. Inom varje stratum dras ett systematiskt urval från en ram som är sorterad efter födelseland samt personnummer. Vart och ett av urvalen roteras på så sätt att en åttondel förnyas mellan två på varandra följande

undersökningstillfällen. Personer i urvalet intervjuas en gång per kvartal, sammanlagt åtta gånger under två år, varefter de byts ut mot nya. Detta medför att varje månad består av åtta rotationsgrupper där de personer som ingår i rotationsgrupp 1 deltar för första gången och de personer som ingår i rotationsgrupp 5 deltar för femte gången.

Personer i åldern 16–64 som deltagit i rotationsgrupp 1 eller 5 i AKU under perioden januari–december 2022 är urvalsramen för undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Till dessa ställdes frågan om de har en funktionsnedsättning eller inte i direkt anslutning till AKU. De som här uppgav att de har en funktionsnedsättning fick en följdfråga om nedsatt arbetsförmåga samt fyra frågor om utsatthet för diskriminering i arbetslivet.

Inför 2022 års undersökning genomfördes ett större utvecklingsarbete. Den viktigaste förändringen utgjordes av en övergång till en ny fråga för att avgränsa gruppen som har en funktionsnedsättning. Under 2022 har därför halva urvalet fått den fråga om funktionsnedsättning som använts i tidigare undersökningar och halva urvalet har fått den nya frågan.² Syftet med att ställa båda frågorna parallellt under ett års tid var att kunna jämföra och utvärdera eventuella skillnader mellan de båda frågorna. Resultatet blev att undersökningen ska övergå till en ny fråga för att mäta funktionsnedsättning och följaktligen baseras 2022 års undersökning på urvalet som fått den nya frågan.

Den slumpmässiga osäkerheten beroende på att undersökningen är baserad på ett urval redovisas i form av osäkerhetstal. Dessa kan användas för att skapa konfidensintervall och finns tillgängliga i alla tabeller som publiceras i rapporten.

Mycket osäkra skattningar, där konfidensintervallet är större än andelsskattningen, har prickats. Resultat har även bedömts som osäkra och har prickats i de fall antalet svar i gruppen som ligger till grund för skattningen (i nämnaren) är färre än 50, eller om det är färre än 5 som har egenskapen (i täljaren) som ska skattas.

2.2.2 Ramtäckning

RTB utgör ram för AKU och från denna hämtas rampopulationen. Ramen för undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning är personer i åldern 16–64 år som deltagit i rotationsgrupp 1 eller 5 i AKU under perioden januari–december 2022.

RTB uppdateras dagligen via aviseringar från folkbokföringsmyndigheten (Skattemyndigheten) om födselar, dödsfall, flyttningar inom landet, in- och utvandringar. RTB innehåller demografiska variabler (till exempel kön, ålder och boendeort enligt folkbokföringen) som används vid urvalsdragningen och

² Tidigare använd fråga: "Med funktionsnedsättning menas här att man kan ha nedsatt syn eller hörsel, ha tal- eller röstproblem, rörelsehinder, allergi eller någon form av psykisk funktionsnedsättning. Det kan också vara att man har diabetes, hjärt-lungproblem, mag-tarmsjukdom, psoriasis, epilepsi, dyslexi eller något liknande. Med den här definitionen, tillhör du gruppen som har en funktionsnedsättning?"

Ny fråga: "Har du någon fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning?"

används som ingångsvärden för bakgrundsvariablerna (se avsnitt 1.2.2 *Variabler*).

Täckningsbrister beror dels på den undertäckning som uppstår då personer bosatta i Sverige saknas i ramen, dels på övertäckning som till exempel föreligger då personer i ramen inte längre ingår i landets befolkning.

Den undertäckning som finns beror främst på att immigranter (invandrare + hemvändare) kommer till RTB:s kännedom med viss eftersläpning. Effekten på statistiken bedöms dock vara högst obetydlig. Ytterligare något som bidrar till undertäckningen är att AKU:s urval dras en gång per år, och att utvalda personer intervjuas under en tvåårsperiod. En urvalspanel dragen ett visst år tar därför inte hänsyn till de personer som bosätter sig i Sverige under den efterföljande intervjuperioden. Även detta förhållande bedöms ha en marginell effekt på statistiken.

Övertäckningen beror framför allt på eftersläpning i rapporteringen av dödsfall och utvandring. Dessa personer skulle helst inte ingå i ramen och bristen i fråga uppdagas oftast inte heller eftersom de inte nås för intervju. Därigenom blir de felaktigt klassade som bortfall trots att kategorin övertäckning är den adekvata. Bristerna leder sammantaget till en liten och oönskad skevhet i statistiken.

Sammanfattningsvis är SCB:s bedömning att bristerna i ramen, både med avseende på under- och övertäckning, inte snedvrider statistiken i någon nämnvärd omfattning.

2.2.3 Mätning

Uppgifter till AKU och undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning inhämtas genom datorstödda telefonintervjuer. Insamlingen sker på SCB:s enhet för intervjuverksamhet som också anlitar externa leverantörer.

Urvalspersonerna informeras per brev om att de blivit utvalda att delta i AKU, ungefär två veckor innan intervjuarna gör det första kontaktförsöket. Av brevet framgår bland annat att personen kommer att bli kontaktad för en telefonintervju.

I vissa fall, till exempel vid sjukdom eller språksvårigheter, förekommer indirekt intervju. En annan person, exempelvis en familjemedlem eller god man, svarar då för den utvalda personen. Även frågor som tillhör undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning kan ställas i indirekta intervjuer. Det gäller dock bara frågan om funktionsnedsättning och följdfrågan om nedsatt arbetsförmåga. De fyra frågorna om utsatthet för diskriminering i arbetslivet anses vara svåra att besvara i någon annans ställe och ställs därför inte i indirekta intervjuer.

Ett fel som kan uppstå vid mätning är att lämnade uppgifter skiljer sig från faktiska uppgifter. Felet kallas mätfel och uppstår om frågorna feltolkas eller om svarspersonen inte minns rätt eller påverkas av intervjusituationen.

Några problem identifierades vid det kognitiva test som gjordes inför undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2013:

- Individer med dövhet, tal- eller språkproblem kan få stora problem med att lämna information över telefon.
- Många individer med funktionsnedsättning känner inte igen sig i att de skulle ha nedsatt arbetsförmåga. Testintervjuerna visar att det troligen finns en risk för många "Ja, delvis"-svar. Många har levt länge med sin funktionsnedsättning och har anpassat livet efter det och upplever därmed inte hindren som stora.
- När det gäller frågorna avseende diskriminering och kränkande särbehandling är risken att uppgiftslämnaren inte vet men anar att det är relaterat till funktionsnedsättningen. Det är knappast troligt att en arbetsgivare uttalat hänvisar till funktionsnedsättningen i en sådan situation. Det kan dels vara svårt för uppgiftslämnaren att veta vad man ska svara om ovanstående situation varit fallet.

Under datainsamlingen för 2022 års undersökning delade intervjuarna med sig av sina erfarenheter av den nya frågan för att mäta funktionsnedsättning. Det framkom att den nya frågan går väldigt fort att ställa och att den ofta besvaras snabbt nekande utan frågor om förtydliganden från uppgiftslämnaren om vad eller vilken grad av besvär som avses.

2.2.4 Bortfall

Svarsbortfall, vanligen förkortat till bortfall, uppstår när ett värde på en eller flera variabler i en undersökning inte kan hämtas in. Saknas alla värden för ett observationsobjekt, person, är det frågan om objektsbortfall; saknas enbart vissa värden, handlar det om partiellt bortfall.

Partiellt bortfall kan till exempel bero på att en fråga är svår att förstå eller är känslig. Det partiella bortfallet i denna undersökning är försumbart.

Objektsbortfall kan bland annat bero på att uppgiftslämnaren inte är villig att delta i undersökningen, att uppgiftslämnaren inte går att nå eller att uppgiftslämnaren är förhindrad att medverka. Objektsbortfall kan uppkomma vid två tillfällen under insamlingsprocessen, i AKU-intervjun och i tilläggsfrågan om funktionsnedsättning. AKU:s urval, avseende halva rotationsgrupp 1 eller 5 under perioden januari–december 2022, bestod av 22 140 personer i åldern 16–64. Av dessa avböjde 12 384 personer att svara på AKU-frågorna och 300 personer att svara på tilläggsfrågorna om funktionsnedsättning. Det totala objektsbortfallet uppgick därmed till 12 684 personer eller 57% procent.

Om bortfallet skiljer sig från de svarande, med avseende på undersökningsvariablerna, så kan skattningarna som grundar sig på enbart de svarande vara skeva. Som redan nämnts är undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning ett tvåfas-urval där första fasen är AKU-urvalet avseende individer som är 15–74 år och andra fasen är de som är 16–64 år i halva rotationsgrupp 1 och 5. Urvalspersoner som tillhör de utvalda rotationsgrupperna indelas sedan i sju grupper genom att kombinera kön, ålder, arbetskraftsstatus och svar på screeningfrågan om huruvida man har en funktionsnedsättning eller inte. Personerna inom respektive grupp förmodas ha liknande svarsmönster. Estimationen bygger sedan på GREG-estimation (General Regression-estimator). För att reducera urval- och bortfallsfel används hjälpinformation, det vill säga registervariabler

vars värden är kända för samtliga enheter i AKU:s urvalsram. Hjälpinformationen som har används här är lik den som används i AKU där uppgifter har grupperats efter kön kombinerat med ålder, region, födelseland, lön registrerat i arbetsgivardeklarationer på individnivå (AGI) samt information från Arbetsförmedlingen huruvida urvalspersonen är inskriven som arbetslös och arbetssökande eller inte. Därtill har uppgifter om utbildningsnivå samt en indikator om funktionsnedsättning lagts till. Indikatorn är konstruerad utifrån ersättningar relaterade till funktionsnedsättning som kan fås ur register, som aktivitetsersättning, sjukersättning, assistansersättning, bilstöd samt ytterligare ersättningar enligt lagen om stöd och service (LSS) och socialtjänstlagen (SOL).

Utöver dessa åtgärder görs inga ytterligare justeringar för vare sig objekts eller partiellt bortfall. Substitution (uteblivet svar ersätts av annan persons svar) och imputering (antaganden om hur en person skulle ha svarat) är metoder som alltså inte tillämpas i undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel kan uppstå vid dataregistrering, dataöverföring, kodning, redigering eller liknande. Fel kan också uppstå när program som används för att ta fram statistiken har innehållit felaktig programkod.

I och med att telefonintervjuerna är datorstödda sker huvuddelen av dataregistreringen i direkt anslutning till uppgiftsinsamlingen.

Granskning, inklusive eventuella ändringar, genomförs i huvudsak vid intervjun genom kontroll av logiska samband och rimlighet. Datorstödda kontroller för detta finns inbyggda i intervjuprogrammet. I samband med laddning av svarsdata i databastabellerna sker ytterligare en omfattande granskningsomgång och korrigerings av eventuella registreringsfel från intervjutillfället.

Den enda ytterligare registrering som görs hänger samman med kodningen av variablerna som till exempel sektor eller yrke. Kodningen av dessa variabler sker i första hand vid intervjun genom matchning mot yrkeslista eller via information hämtad från kontrolluppgiftsregistret. För de observationer där matchning inte kan ske direkt vid intervjun sker manuell kodning i efterhand utifrån öppna svar insamlade vid intervjun. Vid kontrollkodning som gjordes i AKU 2017 uppskattades det totala kodningsfelet omkring 5 procent.

I övrigt bedöms registreringsfelet i undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning vara litet eftersom frågorna som ligger till grund för redovisningen främst har fasta svarsalternativ.

2.2.6 Modellantaganden

Vid framställningen av statistiken antas att svarsbenägenheten är densamma inom de strata som används i AKU:s urvaldesign samt inom de sju grupper som bildas till andra fasen, besvarandet av frågan om funktionsnedsättning. Sedan används en modellassisterad estimator av typen GREG där hjälpinformation i form av registervariabler används. Detta för att reducera

systematiska fel som har uppkommit på grund av bortfall. Utöver detta görs inga andra modellantaganden för undersökningen.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik tas fram.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se/am0503, cirka tre till fyra månader efter datainsamlingens slut.

3.2 Frekvens

Uppgiftsinsamling och publicering sker varje år.

3.3 Punktlighet

Publiceringen sker enligt publiceringsdatum som är specificerat i regleringsbrevet från regeringen och redovisas i SCB:s publiceringskalender.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

En rapport om statistiken publiceras årligen. I samband med detta publiceras också en kort beskrivning av utvalda resultat, en så kallad statistiknyhet. Samtliga spridningsformer nås via SCB:s webbplats, www.scb.se/am0503, och planerad publicering redovisas i publiceringskalendern för officiell statistik.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

SCB utför på uppdrag olika typer av specialbearbetningar av resultaten från undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. I specialbearbetningarna kan resultat visas för andra grupper än dem som redovisas i rapporten liksom samband mellan olika variabler.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras som tabeller, diagram och förklarande text.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken beskrivs i Statistikens framställning (StaF). Statistikens kvalitet beskrivs i innevarande dokument, Kvalitetsdeklarationen. Detaljerad information om variabler finns beskrivet i Dokumentation av mikrodata (MetaPlus). Samtliga dokumentationer finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/am0503.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

SCB har genomfört undersökningar inom samma ämnesområde på uppdrag av Arbetsförmedlingen under perioderna 1996–2008 och 2013–2019, samt 2020. Under den första perioden genomfördes intervjun i direkt anslutning till

AKU:s intervju och samlades då in under ett kvartal där sex åttondelar av AKU:s urval användes. För åren som avser 2013–2019 sträckte sig insamlingsperioden över ett år där en åttondel av urvalet användes per månad. Endast frågan om man tillhör gruppen med funktionsnedsättning ställdes i direkt anslutning till intervjun där de som svarade jakande fick frågan om de ville ställa upp i en uppföljande intervju. I denna uppföljningsintervju ställdes frågan om funktionsnedsättningen medför nedsatt arbetsförmåga samt frågorna om utsatthet för diskriminering och behov av anpassning och stöd i arbetslivet.

I slutet av 2019 halverades AKU:s urval. Till följd av det kunde inte 2020 års undersökning genomföras med samma upplägg som perioden 2013–2019. Undersökningen avseende 2020 liknar till upplägget i stället en komprimerad version av den första periodens undersökning då frågan om funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga ställdes i direkt anslutning till AKU:s intervju under ett kvartal. Då ingen uppföljande intervju gjordes innebar det att frågorna om utsatthet för diskriminering och behov av anpassning och stöd i arbetslivet utgick.

Från och med år 2021 har ansvaret för undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning flyttats över till SCB som genomför undersökningen i form av ett regeringsuppdrag. 2021 års undersökning genomfördes på liknande vis som 2020, som ett fåtal frågor ställda i direkt anslutning till AKU-intervjun. Jämfört med 2020 års undersökning ställdes ytterligare två frågor direkt i intervjun, om personen behöver någon särskild anpassning, samt om hen fått sådan anpassning. Före 2020 ställdes dessa ytterligare frågor i en separat uppföljande intervju. Denna skillnad i frågans kontext och det faktum att det tidigare fanns ytterligare ett tillfälle för bortfall innebar både att gruppens sammansättning ändrades jämfört med tidigare år samt medförde skillnader i skattningsförfarande gentemot tidigare år.

Ett nytt skattningsförfarande i AKU samt anpassningar till EU:s nya ramlag, som innebar förändringar i population, definitioner och blankettens utformning, medförde att jämförelser mellan 2021 och tidigare år bör undvikas med avseende på arbetsmarknadsvariabler så som sysselsättning. Mer detaljerad information om förändringar i AKU mellan 2020 och 2021, och hur dessa förändringar påverkat skattningar och definitioner finns på SCB:s webbplats, [Information om införande av ny ramlag 2021 i AKU](#).

I 2022 års undersökning om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning ställs alla frågor i direkt anslutning till AKU-intervjun. Den första frågan som ställs är om urvalspersonen har en funktionsnedsättning. Personer som uppger att de har en funktionsnedsättning får även en följdfråga om funktionsnedsättningen gör att deras arbetsförmåga är nedsatt. Förutom detta innehåller undersökningen även två roterande fördjupningsområden som ingår vartannat år. 2022 års fördjupning består av frågor som gäller upplevelser av diskriminering i arbetslivet. Dessa frågor ställs enbart till personer som angett att de har en funktionsnedsättning.

Dessutom genomfördes ett större utvecklingsarbete inför 2022 års undersökning som gör att resultaten från 2022 inte är jämförbara med

föregående års undersökningar. Den viktigaste förändringen utgjordes av en övergång till en ny fråga för att avgränsa gruppen som har en funktionsnedsättning, vilket påverkar gruppens storlek och sammansättning. Övergången till den nya frågan om funktionsnedsättning kan ses som ett mellansteg i en harmoniseringsprocess där definitionen av funktionsnedsättning ska göras jämförbar med andra undersökningar inom ämnesområdet som till exempel Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF). Denna process kommer att slutföras i undersökningen 2023, där den slutliga och ännu en gång vidareutvecklade frågeformuleringen kommer till användning i undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning.

Jämfört med 2021 har även skattningsförfarandet ändrats genom att bland annat en ny indikator om funktionsnedsättning används som hjälpinformation. Indikatorn är konstruerad utifrån olika offentliga ersättningar relaterade till funktionsnedsättning som kan fås ur register.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten mellan olika delgrupper i populationen är mycket god då skattningarna för olika grupper baseras på samma urval och estimator.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning kan sammanvändas med AKU då de som svarat på frågorna om funktionsnedsättning också har besvarat AKU-frågorna.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Det finns inga kända brister i den numeriska överensstämmelsen mellan olika statistikvärden.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är inte officiell.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

En kopia av all statistikredovisning i form av rapporter, böcker och statistiska meddelanden (SM) som getts ut som trycksak eller redovisats som PDF-dokument förvaras hos Kungliga biblioteket och levereras till Riksarkivet.

Enligt lagen om den officiella statistiken ska personuppgifter gallras när de inte längre behövs för sitt ändamål. Regeringen eller Riksarkivet får dock föreskriva om undantag från denna skyldighet om det krävs av hänsyn till det nationella kulturarvet eller forskningens behov. Bevarandebehov och arkiveringsfrist gäller enligt [RA-MS2007:64](#).

Underlag till framställan om bevarande av data med samma frist som AKU har gjorts, och är under behandling.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet till denna statistik föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Ingen EU-reglering av undersökningen finns.

F Historik

Undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning genomfördes på uppdrag av Arbetsförmedlingen mellan 1996–2008 och 2013–2020. Från och med år 2021 genomförs undersökningen av SCB i form av ett regeringsuppdrag.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	SCB
Kontaktinformation	Marc Doppelbauer
E-post	marc.doppelbauer@scb.se
Telefon	+46 10-479 42 15